

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

1. Charakteristika špecializačného odboru

Podpora zdravia a výchova k zdraviu je špecializačný odbor interdisciplinárneho charakteru. Výchova k zdraviu sa zaoberá formovaním a rozširovaním vedomostí, postojov a návykov obyvateľov zameraných na ochranu a podporu zdravia s cieľom upevňovať, ochraňovať, podporovať a motivovať aktívnu účasť obyvateľov na starostlivosti o svoje zdravie a tým aj zdravie celej spoločnosti. Podpora zdravia je proces, ktorý umožňuje ľuďom zvýšiť kontrolu nad faktormi, ktoré podmieňujú zdravie a tým zlepšujú ich zdravie.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 3 roky.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

Odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní lekár.¹⁾

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

A. Teoretické vedomosti

1. znalosť národných a regionálnych programov a projektov zameraných na podporu zdravia a výchovu k zdraviu,
2. koncepcia odboru výchova k zdraviu,
3. metódy a formy práce, manažment preventívnych programov a projektov,
4. zásady prevencie chorôb a ich aplikácia v praxi,
5. štandardy hodnotenia preventívnych programov a projektov a hodnotenie ich efektívnosti,
6. všeobecné a špecializované poradenstvo zamerané na pozitívnu zmenu spôsobu života s využitím vedecky overených poznatkov a metód z oblasti medicíny a verejného zdravotníctva,
7. monitoring a analýza zdravotného stavu, zdravotného uvedomenia a zdravotnej gramotnosti obyvateľstva a jeho skupín, vrátane kódovania a hodnotenia, štatistického

¹⁾ § 33 a 33a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

spracovania a vyhodnotenia, prezentácia výsledkov pre členov komunit, tvorbu politiky, odbornú verejnosť, médiá,

8. príklady dobrej praxe v podpore zdravia a v prevencii ochorení,
9. zdravotnícka štatistika a informatika, špecifiká informačných systémov v rámci výchovy k zdraviu,
10. sieť reprezentantov a ich kompetencie v rámci spolupráce,
11. zásady etiky a morálky zdravotníckeho pracovníka v súlade so zásadami a koncepciou zdravotnej politiky štátu, konflikt záujmov,
12. princípy riadenia, organizácie a ekonomiky zdravotníctva, pracovno-právne vzťahy,
13. nové poznatky, vedecké dôkazy, efektívne metódy v podpore zdravia a výchove k zdraviu.

A.1 Špecifické témy

1. identifikácia násilia páchaného na deťati vo všetkých jeho formách, vrátane sexuálneho zneužívania dieťaťa a sexuálneho vykorisťovania dieťaťa, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
2. identifikácia násilia páchaného na ženách a mužoch (vrátane seniorov) vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
3. problematika marginalizovaných rómskych komunit.

Ak účastník špecializačného študijného programu témy uvedené v časti A.1 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

A.2 Všeobecné témy

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika, etický kódex štátneho zamestnanca
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.2 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

B. Praktické zručnosti

B.1. Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet	
	asistencia	samostatne
aplikácia metódy hovoreného slova:– <ul style="list-style-type: none">• monológ (prednáška, výklad),• dialóg (diskusia, rozhovor, beseda, videohovor, okrúhly stôl, prípadová štúdia, quick storming, brainstorming)	10 monológov 10 dialógov	5 monológov 5 dialógov
aplikácia metódy tlačeného slova: <ul style="list-style-type: none">• leták, článok, časopis, brožúra, plagát, brainwritting	3	2

aplikácie metódy priamej skúsenosti a názorných pomôcok: • kresba, schéma, diagram, fotografie, postery, práca s modelom, inscenačná metóda , video	2	3
zhodnotenie a príprava posudku, stanoviska k odborným materiálom, vyjadrenie, správa, rozbor, posúdenie účinnosti preventívnych programov, návrhy odporúčaní pre prax	-	2
aplikácia metód a štandardov hodnotenia preventívnych programov a projektov v podpore zdravia	-	1
poradenský proces v poradni zdravia: • anamnéza, antropometrické merania, štandardné meranie krvného tlaku, pulzu, meranie percenta telesného tuku, meranie hladiny CO smokerlyzerom resp. CO monitorom, meranie spirometrom, odber kapilárnej krvi na stanovenie hladiny glukózy, cholesterolu, HDL cholesterolu a triglyceridov, dotazník celkovej životnej pohody, Fagerstromov dotazník, stanovenie rizikového skóre KVCH, odborné poradenstvo, odporúčanie k vyšetreniu lekára, vedenie dokumentácie, testovanie telesnej zdatností a hodnotenie držania tela	5	20
poskytnutie poradenstva v najmenej z dvoch nastavbových špecializovaných poradni v poradenskom centre na ochranu a podporu zdravia	1	9
práca s informačnými systémami v odbore (napr. test zdravého srdca)	2 (1 záznam = 1 klient)	48 (1 záznam = 1 klient)
analýza dát a príprava aplikácie základného postupu pri hodnotení zdravotných rizík zo životného štýlu a hodnotenia dopadov na verejné zdravie	-	1
aktívna účasť na odbornej konferencii, diskusnom sústreďení, celoslovenskom odbornom seminári s tematikou výchovy ku zdraviu	-	1

B.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
poradenské centrum ochrany a podpory zdravia	6 mesiacov
oddelenie hygieny výživy bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov	2 týždne
oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie	2 týždne
oddelenie hygieny detí a mládeže	2 týždne
oddelenie epidemiológie	2 týždne
oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia	2 týždne
pracovisko vzdelávacej ustanovizne	2 týždne

C. Návnik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C. absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

1. vedieť aplikovať metódy a formy výchovy ku zdraviu vo vzťahu k cieľovým skupinám a obsahu edukácie,
2. vedieť pracovať s informačným systémom pre evidenciu klientov poradenských centier ochrany a podpory zdravia,
3. vedieť analyzovať dáta s cieľom hodnotenia efektívnosti v poradenstve,
4. vedieť pripraviť projekty a programy so zameraním na podporu zdravia a výchovy ku zdraviu,
5. syntetizovať poznatky odborov verejného zdravotníctva vo vzťahu k cieľu intervencie v podpore zdravia.